

РЕШЕНИЕ

№ 6139

гр. София, 28.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, ХХ КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 01.10.2021 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Стефан Станчев

ЧЛЕНОВЕ: Миглена Недева

Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Наталия Дринова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **4287** по описа за **2021** година докладвано от съдия Стефан Станчев, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208-228 от АПК във връзка с чл. 63, ал. 1 от ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба на ЗД [фирма], срещу решение от 01.04.2021 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение (НО), 106 -и състав, постановено по нах дело № 16677/2020 г., с което е потвърдено Наказателно постановление (НП) № Р-10-122 от 14.02.2019 г., издадено от заместник-председател на Комисията за финансов надзор (КФН), ръководещ управление „Застрахователен надзор“, с което на основание чл. 644, ал. 2, предл. 2, във вр. с ал. 1, т. 2 от Кодекса за застраховането (КЗ) на касатора са наложени 25 броя имуществени санкции, всяка в размер на 2 000 лв. за нарушения на чл. 412, ал. 3 КЗ.

В касационната жалба са развити съображения за незаконосъобразност на първоинстанционния съдебен акт поради неправилно тълкуване на материалния закон и поради допуснати съществени процесуални нарушения – касационни основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 НПК, вр. чл. 63, ал. 1 ЗАНН. Касаторът поддържа, че районният съд не е 1. Приложил чл. 28 от ЗАНН, тъй като 2. Преди съставяне на АУАН и в хода на кореспонденция между касатор, ответник по касационна жалба и [фирма] по сметка на последния са платени регресни щети за сумата 360987 лева. 3. Допуснати СПН при установяване на вмененото административно нарушение от страна на АНО и несъответствие на наложената санкция, общо, с целите по чл. 12 от

ЗАНН. Искането е за отмяна на съдебното решение и НП или изменение на съдебното решение, като се преквалифицира санкцията в такава по чл. 644, ал. 1, т. 1 от КЗ. Ответникът Комисия по финансов надзор (КФН) оспорва касационната жалба. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на СГП намира касационната жалба за неоснователна.

XX касационен състав на Административен Съд – С.-град, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК вр. с чл. 63, ал. 1 от ЗАНН и от надлежна страна, поради което е процесуално допустима. Разгледана по същество е основателна.

С обжалваното съдебно решение, СРС е потвърдил НП № Р-10-122 от 14.02.2019 г., издадено от заместник-председател на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, с което на основание чл. 644, ал. 1, т. 2 от КЗ на ЗД [фирма] са наложени 25 броя имуществени санкции, всяка в размер на 2 000 лв. за нарушения на чл. 412, ал. 3 КЗ.

За да постанови решението си, първоинстанционният съд е събрал като доказателства по делото показанията на актосъставителя, както и писмени доказателства, представени с наказателното постановление, приобщени по реда на чл. 283 НПК. Въз основа на тях е обосновал правен извод, че АУАН и НП са съставени и издадени от компетентни длъжности лица, в сроковете по чл. 34 ЗАНН, съдържат всички необходими реквизити според чл. 42 и чл. 57 от ЗАНН, без при съставянето им да са допуснати съществени процесуални нарушения. От материална страна съдът е приел за доказани вменените 25 броя нарушения по чл. 412, ал. 3 КЗ.

Постановеното решение на СРС е валидно и допустимо, но неправилно поради неправилно приложение на закона – касационно основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК. Пред настоящата касационна инстанция не са представени нови писмени доказателства. Съобразно чл. 218 АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни оплаквания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствие на решението с материалния закон.

Н. огран е сезиран с жалба вх. № РГ-10-08-88 от 23.08.2018 г. на [фирма] относно системно забавяне от страна на ЗД „Б. И.“ на плащания по доказани по основание претенции, или за произнасяне с евентуален отказ, в сроковете по Кодекса за застраховането. Приложен е опис щети предявени като регрес към ЗД [фирма], невъзстановени към 14.08.2018 г., който съдържа данни за 168 броя щети на [фирма], предявени като регрес към ЗД [фирма], но невъзстановени в срока по КЗ, на обща стойност от 370002,19 лв. В изпратеното на ЗД [фирма] писмо изх. № РГ-10-08-88 от 31.08.2018 г. по описа на КФН са изисквани данни за: дата на завеждане на претенцията, изисквани ли са допълнителни доказателства и на коя дата, дата на представяне на последното доказателство и има ли образувано съдебно производство. Към писмото е приложен препис от описа на 168 щети. От касатор е изпратен отговор до КФН № ОК-6652006/12.09.2018 с приложение, от което се установява, че дружеството признава регресни претенции за 360987,32 лв., както и платежно нареждане за превод на тази сума по сметка на [фирма].

За констатираните нарушения по чл. 412, ал. 3 КЗ по 25 броя от списъка със 162 броя платени регресни претенции бил съставен АУАН № Р-06-1143 от 01.10.2018 г. и издадено обжалваното пред СРС НП № Р-10-122 от 14.02.2019 г., с което на касатора

на основание чл. 644, ал. 1, т. 2 КЗ на касатора са наложени 25 броя имуществени санкции, всяка в размер на 2 000 лв. за нарушения на чл. 412, ал. 3 КЗ.

Според съдържанието на АУАН и НП доказателствата, които потвърждават вменените нарушения, се съдържат в преписката по жалба вх. № РГ-10-08-88/23.08.2018 от [фирма]. В хода на административнонаказателното производство не са проверявани спорните застрахователни преписки, а надзорният орган се е доверил на информацията, посочена от двамата застрахователи, дори и без да вземе отношение по това, че касаторът е уредил отношенията си с [фирма] преди да се образува административно наказателното производство. /ЗАНН - Чл. 36. (1) Административнонаказателно производство се образува със съставяне на акт за установяване на извършеното административно нарушение./ Доброволното покриване на регресни претенции по платени щети преди образуване на административно наказателното производство не влияе на формалното административно нарушение, стига такова да е установено в образувано по законен повод. Следва ли да се санкционира поведението на касатора, след като е покрил задължения по 162 регресни претенции в размер различен (по-малък) от това, което претендира [фирма], без противопоставяне на последния. Касационен състав на АССГ не приема, държавната репресия да се използва като санкция по вече изпълнени търговски задължения на един застраховател спрямо друг. На касационен състав прави впечатление, че описаните като самостоятелни административни нарушения в АУАН и в НП са по №№ 1-25 от отговора на касатора от 12.09.2018 г., при възпроизвеждане данните от това, което е посочено от касатор по искането на КФН. Според съда, тези данни не са признание на нарушението, а в задълженията на АНО, чрез негови служители е било да се провери дали тези обстоятелства са верни. В случая нарушението не освобождава съответните органи от задължението им да събират и други доказателства по делото. В нарушение на последната разпоредба, гарантираща разкриването на обективната истина по смисъла на чл. 13 НПК, равенството на страните в процеса по чл. 14 НПК и презумпцията по чл. 16 НПК, административнонаказващият орган (АНО) не е събрал като доказателства спорните застрахователни преписки. Единствено въз основа на доказателствата, представени от касатора за изпълнени задължения, по тях могат да се приемат за доказани вменените нарушения по чл. 412, ал. 3 НПК, респ. същите да бъдат проверени по повод на осъществявания съдебен контрол за законосъобразност по чл. 63 ЗАНН. Като се е позовал единствено на разменената кореспонденция между двамата застрахователи, АНО не е изпълнил ролята си на независим орган по смисъла на чл. 10 НПК, не е предприел действия по изясняване на обективната истина по чл. 13 НПК, а недопустимо се е доверил на твърденията на двама равнопоставени търговци, като се е намесил със средствата на държавната принуда във възникнали между тях търговски спорове по неизплатени регресни претенции.

С позоваването на жалбата и списък към нея на [фирма] е допуснато квалификацията на нарушението да бъде дадена от една от страните по спора, доколкото списъкът съдържа твърдения за „невъзстановени в срока по КЗ“ щети. Това обстоятелство следва непосредствено да бъде проверено от надзорния орган чрез преглед на спорните преписки, което в случая не е сторено.

Тук е мястото да се посочи, че дори позоваването на документите от преписката по жалба вх. № РГ-10-08-88/23.08.2018 на [фирма] и отговор на касатора е некоректно в АУАН и НП да се приеме налагането на 25 санкции по списък, без да се проверят

данните по преписките. С тези действия на органа не е осигурена равнопоставеност на страните в процеса, а вменените нарушения се явяват недоказани, единствено затова, че касатор е посочил по всяка регресна претенция дата на изпълнение 12.09.2018 г.

С позоваването на списъка на на [фирма], доколкото процесните 25 щети са част от списъка от 162 заплатени щети, представен от касатора пред КФН, е допуснато нарушение на чл. 116, ал. 1 НПК. АНО формално е констатирал нарушения по чл. 412, ал. 3 КЗ, но не е изпълнил задълженията за изясняване на обективната истина, вкл. като не е изискал данни за датата на плащане на претенциите, пряко относими към преценката по чл. 28 ЗАНН. Несъбирането на застрахователните преписки като доказателства в административнонаказателното производство, респ. на доказателства за датата на плащане на претенциите (не е спорно, че списъкът от 162 броя щети касае платени претенции) навежда на допуснато съществено процесуално нарушение от АНО, довело до неправилно приложение на закона. Като не е констатирал изложеното, районният съд е допуснал неправилно приложение на закона – касационно основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК, вр. чл. 63, ал. 3 ЗАНН. Доколкото в административнонаказателното производство, в нарушение на основни принципи на процеса, не са събрани горепосочените релевантни доказателства, респ. в НП липсва позоваване на тях по смисъла на чл. 57, ал. 1, т. 5 ЗАНН, като изцяло възпроизвежда АУАН, а за последния се установи, че е съставен по предоставената от касатора информация, в отговор на писмо на КФН, но с което не е образувано и не може да се образува административнонаказателно производство.

Съгласно чл. 412, ал. 1 от КЗ застрахователят по имуществена застраховка, който е встъпил в правата на застрахованото лице срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на лицето, което виновно е причинило вредата на застрахованото имущество, предявява претенцията си срещу този застраховател, като прилага доказателствата, с които разполага, в това число доказателства за удостоверяване на пътнотранспортно произшествие в случаите на застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Когато застрахователят по имуществената застраховка не е представил всички доказателства или когато са необходими допълнителни доказателства за установяване на основанието или размера на вредата, необходимостта от които не е могла да бъде предвидена към датата на завеждане на претенцията, застрахователят по застраховка "Гражданска отговорност" има право да ги поиска в срок до 45 дни от датата на завеждане на претенцията, като за случая се прилага съответно чл. 106, ал. 5 (чл. 412, ал. 2 КЗ).

Според вменената за нарушена норма на чл. 412, ал. 3 КЗ в срок от 30 дни от представянето на всички доказателства застрахователят трябва:

да определи и изплати размера на своето задължение по предявената претенция, или мотивирано да откаже плащането.

От доказателствата от преписката по жалба вх. № РГ-10-08-88/23.08.2018 г. се установява, че между двете застрахователни дружества са налице висящи и неуредени множество щети по регресни преписки, между двете има и спорни претенции, за които има съдебни производства, съобразно общия брой и стойност на неуредените регресни претенции. Актосъставител е бил длъжен да провери претенциите, за да се увери, че за сочените в АУАН регресни претенции са безспорни, а не са предмет на евентуално съдебно оспорване.

Повдигането на административнонаказателно обвинение в НП по списък с платени претенции, представен от наказаното лице, освен, че е в нарушение на чл. 116, ал. 1

НПК, вр. чл. 84 ЗАНН, е довело и до липса на коректно описание на нарушенията и обстоятелствата, при които са извършени съобразно чл. 57, ал. 1, т. 5 ЗАНН. Това е така, тъй като всички елементи от фактическия състав на вменените нарушения по чл. 412, ал. 3 КЗ се установяват единствено от списъка на касатора, приложен към негово писмо от 12.09.2018 г. По този начин, описанието на нарушенията в АУАН и НП се базира единствено на изброяване на номера на застрахователни претенции и дата на завеждането им съобразно приложения списък. Това от друга страна, пречатства преценката за индивидуалното поведение на касатора по всяка една от 25 броя процесни претенции, вкл. индивидуална преценка по чл. 28 ЗАНН по всяка една от тях, направена съобразно цялостното поведение на търговците, установено от процесната преписка, както и това, че за значителна част от претенциите, санкцията от 2000 лева е несъразмерна към стойността на претенцията. Приетата от СРС позиция при потвърждаване на НП за справедливо определен размер на санкцията по всяка от претенциите също е незаконосъобразна, тъй като сходно с приетото от АНО, не е извършено дължимо справедливо определяне на административно наказателната санкция.

Недопустимо е ангажирането на административнонаказателната отговорност на касатора без да се извърши проверка на конкретните застрахователни преписки, документите от които единствено могат да докажат датата на заявяване на претенцията, респ. датата на нарушението по чл. 412, ал. 3 КЗ. Без наличие на доказателства в тази насока, повдигнатите административнонаказателни обвинения са недоказани, а наложените санкции са еднакви и без обосновка за необходимостта от налагане на санкция именно в такъв размер по всяко нарушение. АНО е длъжен да прецени каква санкция може да е справедлива, ако прецени съответствието ѝ спрямо нарушението, особено ако се отнася до множество нарушения, субсумирани в едно НП. Приетото от СРС, както и от АНО, че [фирма] системно нарушавал разпоредбите на КЗ, което било и служебно известно на въззивния съд 1. Не е аргумент на съда заприемане законосъобразно определени 25 санкции, при неустановена съразмерност на санкция/нарушение и 2. Вътрешното убеждение на съда не следва да е обвързано от служебно известни факти, ако такива има, за да се приеме безспорност на нарушението, а оттам и безрезервно съгласие със размера на санкцията, наложена от АНО.

Като не е установил допуснатите в хода на административнонаказателното производство съществени процесуални нарушения районният съд е допуснал неправилно приложение на закона – отменително основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК, вр. чл. 63, ал. 1 ЗАНН.

На основание чл. 221, ал. 2 АПК е дължима отмяна на решението на СРС и отмяна на НП съгласно чл. 222, ал. 1 АПК.

Разноски в полза на ответника по касационната жалба не се дължат при този правен резултат.

Водим от горното, ХХ касационен състав, АССГ

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ съдебно решение от 01.04.2021 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 106-и състав, постановено по н.а.х. дело № 16677/20 г. и вместо него **ПОСТАНОВИ:**

ОТМЕНЯ Наказателно постановление № Р-10-122 от 14.02.2019 г., издадено от заместник-председател на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление

„Застрахователен надзор“, с което на ЗД [фирма], ЕИК[ЕИК], на основание чл. 644, ал. 2, предл. 2, във вр. с ал. 1, т. 2 от Кодекса за застраховането са наложени 25 (двадесет и пет) броя имуществени санкции, всяка в размер на 2 000 лв. за нарушения на чл. 412, ал. 3 КЗ.

Решението е окончателно.

Председател:

Членове: 1.

2.